

Rijksbegroting LNV 2009

Vorrang voor kennis en innovatie

Van LNV naar VNL? Minister Verburg kondigde die accentverschuiving al bij haar aantreden aan. Een blik op de begroting 2009 van haar departement wijst op een verdere vermaatschappelijking van haar beleid. Boeren en tuinders blijven belangrijk. Maar ook de burger is in het vizier. En onderwijs en innovatie staan bovenaan op de agenda.

Versterking van innovatie en verduurzaming zijn de belangrijkste uitdagingen van de agrosector, schrijft minister Verburg in haar beleidsagenda bij de begroting van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit voor 2009. Innovatie om de economische concurrentiekracht van de sector te versterken waardoor onze welvaart en de kwaliteit van het landelijk gebied en het landschap blijven behouden. Verduurzaming om tegemoet te komen aan de steeds hogere eisen die Nederlandse consumenten en exportlanden stellen aan productiemethoden en voedselveiligheid. Die Nederlandse consument krijgt overigens steeds meer aandacht van LNV. Burgers moeten zich gaan realiseren dat zij via hun consumptiegedrag invloed hebben op o.a. dierenwelzijn, klimaatverandering en natuurlijk hun eigen gezondheid. Om die bewustwording te bevorderen en het hoge niveau van voedselveiligheid te behouden trekt Verburg in 2009 een bedrag van 27 miljoen euro uit.

Grootste kostenpost

Het is in het licht van die beleidsprioriteiten niet vreemd dat onderwijs met innovatie het komend jaar voorrang krijgt van minister Verburg. Goed groen onderwijs immers, zo meldt ze in haar beleidstoelichting, is van groot belang

voor innovatie en concurrentievermogen van de agrosector en het oplossen van maatschappelijke problemen. O.a. op het gebied van voedselvoorziening, leefmilieu en biodiversiteit.

Die voorrangpositie blijkt enigszins uit de begroting maar vooral ook uit de toelichting. Net zoals voorafgaande jaren is Kennis en Innovatie met zo'n 40 procent van de totale begroting de grootste kostenpost van LNV. Van de 2,5 miljard euro die het ministerie voor 2009 beschikbaar heeft is dat 977 miljoen. Bijna 173 miljoen euro daarvan is bestemd voor kennisontwikkeling en innovatie kennisontwikkeling. Hieronder vallen o.a. de bekostiging van de onderzoeksprogramma's van DLO (WUR) en andere instituten, de Groene Kennis Coöperatie, de KIGO-regeling en subsidies voor innovatienetwerken, kenniskringen, kennisverspreidingsprojecten en natuur- en milieu-educatie. Het overgrote deel - 791 miljoen euro - is voor de bekostiging van het groene onderwijs en de ondersteuningsstructuur en vernieuwing van onderzoek en onderwijs.

Meer leerlingen

Echte verrassingen bevat de begroting van LNV verder niet. De beleidsartikelen - met name die over Kennis en Innovatie - zijn een weergave van al eerder

bekend gemaakt en ingezet beleid. Ook de financiële paragrafen voor het onderwijs geven geen reden tot opwindend of ongerustheid.

LNV volgt voor het groene onderwijs de algemene wet- en regelgeving en bekostigingssystematiek van het overige onderwijs. Om de coalitieafspraken over de gratis schoolboeken in het voortgezet onderwijs, de verbetering van het carrièreperspectief van docenten en de maatschappelijke stages in het groene onderwijs te kunnen nakomen, krijgt LNV haar evenredig deel vanuit de begroting van het ministerie van OCW.

Minister Verburg kiest daarnaast vanuit haar eigen verantwoordelijkheid voor het groene onderwijs voor eigen beleid. Ze wil bewerkstelligen dat meer leerlingen kiezen voor het groene onderwijs, de doorstroom mbo-hbo bevorderen en meer promotie-onderzoek bij Wageningen UR stimuleren. Of deze eigen beleidsvoorname van minister Verburg ook gepaard gaan met financiële inspanningen en in welke mate is nog onbekend. Het bericht van het ministerie dat LNV daarvoor zelf 4,9 miljoen euro investeert, blijkt niet te kloppen. Het genoemde bedrag is het geld dat LNV krijgt van OCW om de coalitieafspraken voor de maatschappelijke stage te kunnen bekostigen. □

Nieuwe plaatsvervangend directeur Kennis Janny Gooijer

‘We gaan eenmaal per maand het veld in’

“Ik werk nu drie weken hier”, zegt Janny Gooijer aan de vooravond van Prinsjesdag. De begroting 2009 van het ministerie van LNV is voor de nieuwe plaatsvervangend directeur Kennis van het ministerie van LNV een belangrijk document. “Maar drie weken zijn te kort om daar nu gedetailleerd op in te gaan.” De Gooijer - opvolger van Ad Tabak die voor de zomer verkaste naar de Voedsel en Warenautoriteit – werkte 14 jaar in allerlei functies bij het ministerie van Verkeer en Waterstaat. “Het laatst als hoofd van de strategische afdeling die lange-termijnbeleid ontwikkelt. Filebestrijding bijvoorbeeld.” Onderwijs is haar echter niet vreemd. Ze volgde de pedagogiekriching op de lerarenopleiding, studeerde onderwijsbeleid en bestuurskunde en stond zelfs een blauwe maandag voor de klas. “Eerst een kwartaal op de pabo en vervolgens een week op een lagere technische school. Genoeg om te weten dat ik niet voor dat onderwijs

geschikt ben”, bekent ze. Gooijer werkte vervolgens 12 jaar bij het ministerie van OCW voordat ze overstapte naar Verkeer en Waterstaat. De functie bij de directie Kennis kwam voorbij toen Gooijer, zoals ze het verwoordt, weer iets met onderwijs wilde. “Terug naar OCW vond ik een te gemakkelijke stap. Ik heb heel wat jaren leiding gegeven en wilde nu een functie waarin ik weer wat verder kan groeien. Ook wilde ik nieuwe inhoudelijke onderwerpen.” Van groen onderwijs had ze niet echt een beeld, zegt ze. “Ik kende het alleen van mijn woonplaats Zoetermeer omdat ik regelmatig langs zo’n school fiets. Een OCW-school met een kleine groene afdeling. Wat ik daarbij dacht? Hoge kwaliteit, heel gemotiveerde mensen die er werken. Dat wordt bevestigd door wat ik in deze korte tijd heb gehoord en gezien. OCW-scholen kijken er soms jaloers naar. Vooral de inhoudelijke motivatie van de docenten en de leerlingen die heel bewust kiezen voor dit onderwijs vallen op. Ik was bij Euroskills. Geweldig die bloemenmensen, hoveniers en hoefsmeden.” Het ministerie van LNV kende ze wel door haar werk op Verkeer en Waterstaat. “Het leek me altijd al een interessant beleidsterrein. Het is een sterke sector met een heel hoog kennisniveau.” Door de taakverdeling tussen haar en directeur Janneke Hoekstra, krijgen groene onderwijsinstellingen vooral met Janny Gooijer te maken. “We werken wel in duoschap, maar bij Janneke Hoekstra ligt de focus op wetenschap en ik doe groen onderwijs en innovatie.” De eerste werkbezoeken die ze na de interne kennismaking bij LNV in het land al heeft afgelegd, zijn haar goed bevallen. “Je leert dan de mensen in hun eigen situatie kennen.” En ze heeft inmiddels met de afdeling Onderwijs van de directie afgesproken dat ze met de club een keer per maand het veld ingaat. Geen chique werkbezoeken maar gewoon heel praktisch. Meehelpen, meedenken, kijken wat er speelt. Dan leer je de effecten zien van waar we hier over praten. Onderwerpen als culturele diversiteit, de aansluiting op de arbeidsmarkt, de instroom en doorstroom mbo-hbo zullen daarbij zeker de speciale aandacht hebben, verwacht Gooijer. “En de maatschappelijke stage natuurlijk. Daar moeten we veel energie in steken, want keuzes die jongeren op die leeftijd maken geven de doorslag.” Ze zullen naar verwachting een belangrijke plaats in concept-jaarplan van de directie krijgen dat momenteel ontwikkeld wordt. Gooijer benadrukt daarbij echter dat die inhoudelijke prioriteiten niet louter in de ivoren toren in Den Haag worden bedacht. “Ik sta heel erg open voor de buitenwereld en wil vooral ook luisteren met de mensen met wie we samenwerken. Horen wat de ambities van de onderwijsinstellingen en bijvoorbeeld de AOC raad zijn. En wat het bedrijfsleven wil. Want we moeten het met elkaar doen.”